

Spoorboekje 3.0

Bestemmingsplanprocedure

1 Het spoorboekje 3.0

Een belangrijke aanbeveling aan de raad uit het Berenschotonderzoek is om in debat te gaan over de wijze waarop de raad betrokken wil worden bij de totstandkoming van bestemmingsplannen, alsmede de wijze waarop burgers, private partijen, belangengroeperingen en overige partijen hierbij betrokken dienen te worden. En om vervolgens de afspraken hierover vast te leggen in een nieuwe versie van het spoorboekje en deze als raad vast te stellen.

Op 9 en 30 oktober jl. hebben raadsleden met elkaar en met een ambtelijke afvaardiging van de afdelingen die betrokken zijn bij het bestemmingsplanproces gesproken over de actualisatie van het spoorboekje (zie bijlagen 2 en 3 voor de verslagen van deze bijeenkomsten). Parallel aan deze besprekingen zijn gesprekken gevoerd en sessies gehouden met medewerkers die betrokken zijn bij het bestemmingsplan proces en bij projecten. Het resultaat van deze gesprekken is het spoorboekje 3.0 dat bestaat uit drie delen:

- A. Proces bij project
- B. Proces bij bestemmingsplan
- C. Werkproces bij behandeling in de Raad

A. Proces bij project

Hoewel eerder geen onderdeel van het bestemmingsplan proces, bleek bij de bespreking van 'het spoorboekje' dat er bij de raadsleden en medewerkers behoefte was aan inzicht in het proces van projecten die leiden tot een bestemmingsplanprocedure. Het schema op de volgende pagina is daarvoor opgesteld.

De besluitvorming van een project start met een startdocument. In dit document staat in ieder geval beschreven:

1. Samenvatting
2. Aanleiding/initiatief
3. Beleidskader
4. Uitgangspunten
5. Organisatie en proces (inclusief besluitvormingsmomenten en participatie)

Het schema van het projectproces bevat verplichte onderdelen en opties. Dit omdat er projecten zijn van verschillende omvang en meestal start een project op verzoek van een externe partij, soms is de gemeente ook zelf opdrachtgever van een ontwikkeling.

Daarnaast worden bij kleine projecten soms een aantal stappen in één keer ter besluitvorming voorgelegd (het startdocument, het definitief ontwerp en het ontwerp bestemmingsplan).

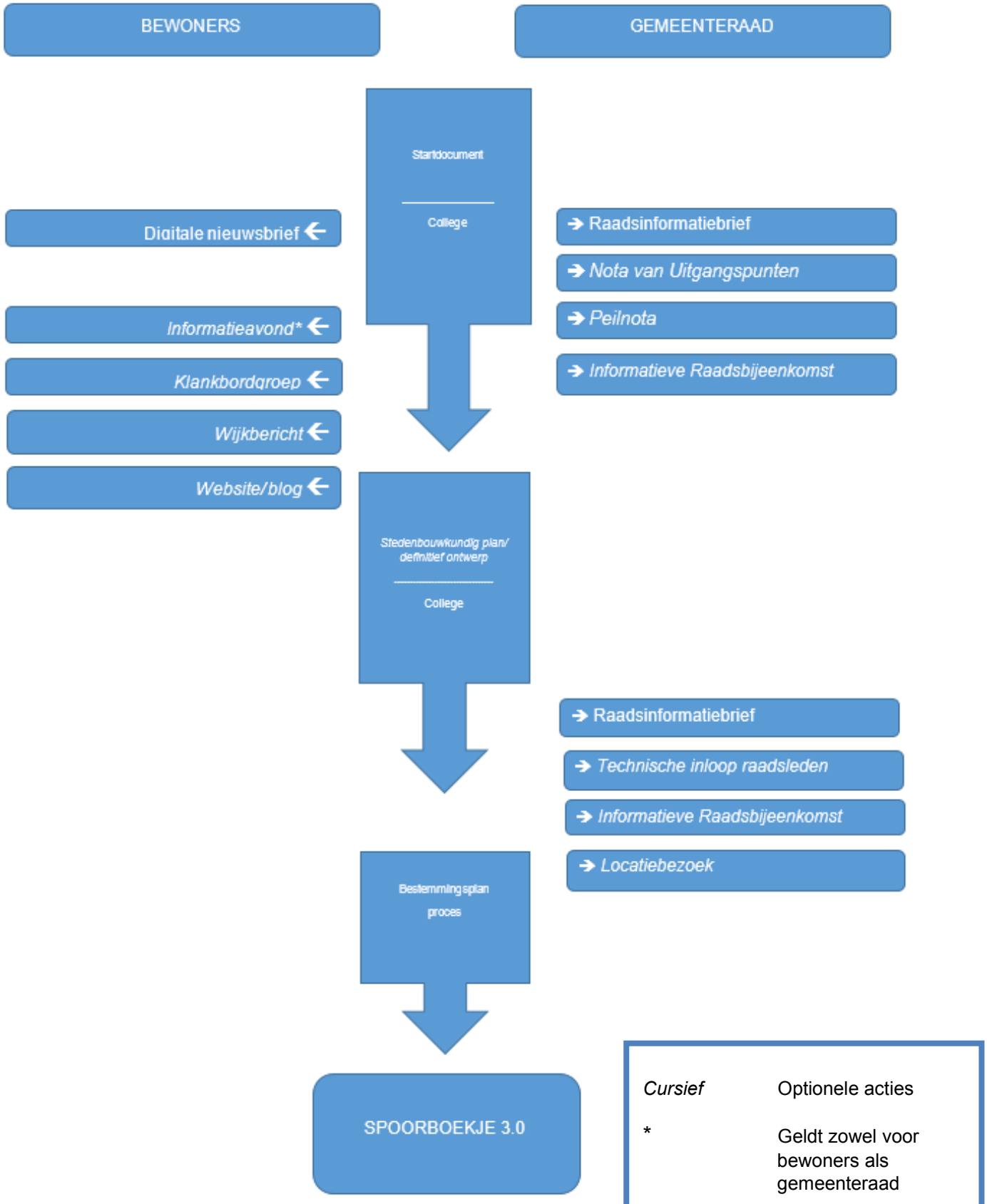
Informatieavonden

Gekeken gaat worden op welke wijze de inloopavonden anders ingevuld kunnen worden. Hierbij wordt gekeken of naast de informatiedeling ook ruimte is voor meer interactie tussen de verschillende belanghebbenden, raads(commis)sie)leden en ambtelijke organisatie zonder dat hierdoor een plenaire bijeenkomst ontstaat.

Tijdens de informatieavonden aan het begin van een procedure wordt een factsheet uitgedeeld met informatie over wie, wat, waar, hoe, etc. van het betreffende plan.

PROJECT 3.0

Deel A Spoorboekje 3.0

B. Proces bij bestemmingsplan

De grootste wijziging in 'het spoorboekje' is het markeren van de start van het bestemmingsplanproces met een Nota van Uitgangspunten. In deze Nota van Uitgangspunten is aandacht voor de organisatie, de participatie, het proces en de belangrijkste zaken die spelen bij het bestemmingsplan. Er kan van deze regel worden afgeweken, maar dan moet duidelijk worden aangegeven waarom. Een voorbeeld is een technische herziening van een bestemmingsplan, hierbij volstaat een startdocument.

Is er sprake van bestaand beleid, dan wordt de Nota van Uitgangspunten vastgesteld door het College en ter kennis name gestuurd aan de raad. Is er sprake van nieuw beleid, dan wordt de Nota van Uitgangspunten ter besluitvorming voorgelegd aan de raad.

Bestemmingsplan bij een project

Wanneer een bestemmingsplan voortvloeit uit een project dan wordt gelijk gestart met een ontwerpbestemmingsplan. De reden hiervoor is dat tijdens de projectfase reeds meerdere communicatiemomenten zijn geweest en de gemeenteraad reeds is meegenomen in het proces.

Op de volgende pagina wordt het bestemmingsplanproces (deel B van het Spoorboekje 3.0) in een schema weergegeven. Ook in dit schema is sprake van verplichte onderdelen en opties.

De Nota van Uitgangspunten dient in ieder geval de volgende inhoudsopgave te bevatten:

1. Samenvatting
2. Aanleiding
3. Beleidskader
4. Uitgangspunten
5. Proces (inclusief besluitvormingsmomenten en participatie)

SPOORBOEKJE 3.0

Deel B (bestemmingsplan proces)

Cursief Optionele acties
 * Geldt zowel voor bewoners als gemeenteraad

C. Werkproces bij behandeling in de raad

In het vorige spoorboekje stond al een uitgebreide beschrijving van het werkproces van de behandeling van bestemmingsplannen in de raad. Deze beschrijving is grotendeels overgenomen en aangepast op basis van praktijkervaring van de afgelopen jaren en het aangepaste proces voor bestemmingsplannen (deel B). Bij behandeling in de raad geldt het volgende werkproces:

1. Na instemming door het college met de Nota van Uitgangspunten (als startnotitie), deze Nota van Uitgangspunten ter kennisname op de agenda van de commissie Fysiek Domein plaatsen (indien er keuzes gemaakt moeten worden bestaat de mogelijkheid dat het college besluit om op basis van de Nota van Uitgangspunten een peilnota in de raad te brengen).
2. Na instemming door het college met het ontwerpbestemmingplan, het plan op de agenda van de commissie Fysiek Domein plaatsen.
3. Zo spoedig mogelijk na besluitvorming door het college het bestemmingsplan met alle bijlagen in het RIS publiceren bij "agenda in voorbereiding".
4. Na publicatie en tot de maandag, 12.00 uur, vóór de commissievergadering is er gelegenheid voor het stellen van technische vergadervragen. Deze vragen kunnen via e-mail rechtstreeks worden gesteld aan de betreffende ambtenaar en het antwoord gaat ook via e-mail met een cc naar de griffie, rechtstreeks terug naar de vragensteller (in de commissievergadering is er geen ruimte voor het stellen van technische vragen).
5. In de periode tussen publicatie in RIS en vóór de commissievergadering wordt een inloop georganiseerd voor het geven van een toelichting en het stellen van technische vragen. Hierbij is een ambtelijke vertegenwoordiging aanwezig.
6. Zo spoedig mogelijk na besluitvorming door het college worden de indieners van een zienswijze door de griffie uitgenodigd voor de (eerste) commissievergadering. De griffie maakt een overzicht van de insprekers, inclusief nummer van de zienswijze, zo mogelijk met clustering.
7. (Eerste) bespreking van het bestemmingsplan in de volgens het vergaderschema geplande vergadering van de commissie Fysiek Domein.
8. Bij een bespreking in twee commissievergaderingen is er tot eind van dezelfde week gelegenheid via e-mail schriftelijk technische vragen te stellen, direct gericht aan de betreffende beleidsambtenaar.
9. Eventueel tweede bespreking van het bestemmingsplan is volgens het vergaderschema in de commissie Fysiek Domein of de uitloopcommissie van de volgende maand.
10. Definitieve besluitvorming door de raad in dezelfde maand.

Indien bespreking in twee commissievergaderingen plaatsvindt:

Eerste bespreking van het bestemmingsplan in de commissie Fysiek Domein

- Ronde met insprekers, zo mogelijk per cluster.
- Na elke inspreker korte mogelijkheid voor de commissieleden om verhelderende vragen aan de insprekers te stellen.
- Reactieronde voor de wethouder op vragen/opmerkingen van de insprekers.
- Ronde voor commissieleden om over de zienswijzen van de insprekers beleidsvragen aan de wethouder te stellen, c.q. opvattingen over de zienswijzennotitie van het college te maken.
- Reactieronde van de wethouder.
- Mogelijkheid voor de insprekers om in 2^e termijn te reageren (slotwoord).

Tweede bespreking van het bestemmingsplan in de commissie Fysiek Domein of de uitloopcommissie van de volgende maand

- Inleiding van de wethouder op hoofdthema's.
- Bespreking van de hoofdthema's.
- Bespreking van de zienswijzen (zo mogelijk per cluster) / opvattingen over reactie van het college.

Extra optie commissiebespreking op maandag voor raadsvergadering

In de gesprekken met de raadsleden over het spoorboekje 3.0 is uitgebreid gesproken over de relatief korte termijn waarin veel informatie moet worden verwerkt door de raadsleden, doordat een wettelijke termijn van 12 weken geldt (na vrijgeven voor ter visie) voor de besluitvorming bij bestemmingsplannen. Met de invoering van een Nota van uitgangspunten en diverse verbetervoorstellen voor de informatievoorziening aan raadsleden aan de voorkant en tijdens het bestemmingsplanproces die in paragraaf 4 worden gedaan wordt dit voor een groot deel ondervangen. Daarnaast is het mogelijk dat bij een groot aantal zienswijzen ambtelijk het verzoek wordt gedaan de wettelijk vastgestelde termijn te verdagen. Dit houdt in dat de termijn eenmalig met 12 weken wordt verlengd. De raadsleden hebben zelf als oplossing voor de relatief korte termijn waarin de besluitvorming moet plaatsvinden aangedragen om de maandagavond voor de raadsvergadering als eerste commissiebespreking te plannen als er twee commissiebesprekingen nodig zijn en de tweede bespreking in de daarop volgende reguliere commissie Fysiek Domein.

BIJLAGE 1

Verslag bijeenkomst Spoorboekje d.d. 9-10-2017

Aanwezig: Marieke Zijp (extern gespreksleider), Jelle Hekman (griffier), Femke Goedendorp (D66), Jos van Nieuwenhoven (VVD), Siem Scherpenzeel (CDA), Onno Tijdgat (Lokaal Liberaal), Karin van Vliet (Streekbelangen), Gerry Rijsterborgh (Maarssen 2000), Frans de Ronde (ChristenUnie-SGP en lid vm. Onderzoekscommissie), Mario van Dijk (PvdA), Tjeerd Schuhmacher (GroenLinks), Mieke Hoek (Het Vechtse Verbond), Ron Druppers (voorzitter vm. Onderzoekscommissie), Sylvia Lutters, Tom Verkammen en Hugo Steutel (team RO) en Marijke de Jong (raadsadviseur).

Jelle opent de bijeenkomst en na een voorstelronde geeft Marieke een toelichting op de opzet van de avond. Zij gaat in op de aanleiding. Zij heeft de quick scan van de lopende bestemmingsplannen gemaakt, de eerste actie naar aanleiding van het onderzoek van Berenschot. Uit de quick scan is gebleken dat bij alle procedures in lijn is gehandeld met het spoorboekje of was er een goede reden om daarvan af te wijken. De aanbevelingen uit het onderzoek van Berenschot worden uitgewerkt in een verbeterplan. Onderdeel van dit verbeterplan is het Spoorboekje.

Gevraagd wordt naar de wensen van de raad ten aanzien van:

- A. op welk moment en op welke wijze wil de raad betrokken worden bij de totstandkoming van bestemmingsplannen en
- B. op welk moment en op welke wijze worden burgers, private partijen, belangengroeperingen en overige partijen betrokken bij de totstandkoming van een bestemmingsplan.

Inventarisatie wensen

Algemeen

Het aanstellen van een procesbegeleider. Dit komt in het verbeterplan. Is geen onderdeel van het Spoorboekje.

A. Gemeenteraad

1. Meer tijd nodig voor het lezen en bespreken in de fractie van een bestemmingsplan. Meer dan de huidige 10 dagen.
2. Tijdig meenemen in het proces; bij de ter inzage legging.
3. Tijdschema maken met de te zetten stappen.
4. Check of alle vooroverlegpartners zijn geraadpleegd voordat plan ter inzage wordt gelegd.
5. Ruimer vooruit kunnen kijken. Overzicht van de plannen die in 2018 naar de raad komen. (de termijnagenda wordt al een paar keer per jaar naar de raad gestuurd)
6. Betere spreiding van de plannen. Niet alles in de laatste twee maanden voor Kerst- en zomerreces.
7. Indien de gemeente een eigen grond positie heeft, eerst bij de raad de vraag neerleggen: "Willen wij hier gaan bouwen"?
8. Om te voorkomen dat in de raad nog uitgebreid over een bestemmingsplan wordt gesproken, standaard een bestemmingsplan in twee commissievergaderingen bespreken. Van ambtelijke zijde wordt meegegeven dat binnen 12 weken na het einde van de termijn van de ter inzage legging (zienswijzen) van het ontwerpbestemmingsplan de raad een bestemmingsplan moet vaststellen.
9. Zorgen dat alle informatie compleet is.
10. Alle klankbordgroep bijeenkomsten en inloopavonden in NotuBox plaatsen.
11. Een betere, leesbare, reactienota zienswijzen.

B. Burgers en anderen

1. Participatie inwoners is nu per bouwplan verschillend. Eenduidigheid in aanbrenen. Hoe kan dit vorm gegeven worden?
2. Beschrijving maken hoe het college de participatie vorm wil geven.
3. Omwonenden mogen plannen niet uit de pers vernemen. Vóór die tijd hen middels een brief informeren.

4. Wees als college/ambtenaar zorgvuldig met toezeggingen in klankbordgroep bijeenkomsten.
5. Gedane toezeggingen nakomen.
6. Inwoners helemaal aan het begin bij de plannen betrekken. Hierbij wel voorwaarden meegeven, zoals bijvoorbeeld sociale woningbouw.
7. Inwoners niet alleen maar laten kiezen tussen plan A of plan B; laat hen meedenken.

Acties

1. Startnotitie opstellen, door college laten vaststellen en ter informatie naar de raad (commissie Fysiek Domein). Het opstellen van een startnotitie in het Spoorboekje opnemen.
2. In startnotitie opnemen:
 - a. de stappen die gezet moeten worden, inclusief de in te stellen klankbordgroepen.
 - b. onderliggend beleid;
 - c. aangeven of een uitgebreide of een korte procedure gevolgd wordt en waarom;
 - d. wel of geen anterieure overeenkomst en waarom wel of niet.
3. In de termijnagenda (of een ander document bijv. de nieuwsbrief RO) naast de vermelding van de plannen die er aan komen, ook de voortgang vermelden.
4. Huidige lijst van de griffie met de te nemen stappen uitbreiden met o.a. de in te stellen klankbordgroepen, deze lijst per plan afvinken en regelmatig naar de raad sturen.
5. Mandaatregeling. Ambtelijk op een rij zetten wat in het kader van bestemmingsplannen door de raad aan het college gemandateerd is. Hoe is dit in de afgelopen jaren in de praktijk gegaan? Per bestemmingsplan benoemen. (voorbeeld het mandaat voor minder dan 5 woningen bij uitgebreide Wabo-procedures)
6. Bij team- en projectleiders aandringen op het doorgeven van data etc. voor klankbordgroep bijeenkomsten en inloopavonden.
7. Nagaan in hoeverre binnen de privacywetgeving namen genoemd mogen worden in de zienswijzennota.

Vervolgbijsamenkomst, met dezelfde groepsgrootte, op maandag 30 oktober, van 18.00 tot ongeveer 19.30 uur in gemeentehuis Boom en Bosch in Breukelen.

MdJ
10-10-2017

BIJLAGE 2

Verslag bijeenkomst Spoorboekje d.d. 30-10-2017

Aanwezig: Marieke Zijp (extern gespreksleider), Femke Goedendorp (D66), Jos van Nieuwenhoven (VVD), Siem Scherpenzeel (CDA), Karin van Vliet (Streekbelangen), Ron Druppers (Maarssen 2000 en voorzitter vm. Onderzoekscommissie), Frans de Ronde (ChristenUnie-SGP en lid vm. Onderzoekscommissie), Tjeerd Schuhmacher (GroenLinks), Dik van 't Hof (Stichtse Vecht Beweegt), Sylvia Lutters, Tom Verkammen en Hugo Steutel (team RO) en Marijke de Jong (raadsadviseur).

Marieke neemt, middels een presentatie, de afspraken van de vorige bijeenkomst door. De presentatie en de getoonde wettekst zullen naar de aanwezigen worden gestuurd. De vraag of het verhogen van een categorie (bijvoorbeeld van 3 naar 3.2) binnen de kruimelgevallen regeling valt wordt uitgezocht en afzonderlijk beantwoord.

Er wordt gezocht naar een oplossing voor het publiceren van een geanonimiseerde zienswijzennota in relatie tot de behandeling hiervan in de commissievergadering. De zienswijzennota's zijn onderdeel van het raadsbesluit. De ingediende zienswijzen zelf worden op moment van ontvangst ook gepubliceerd in het Raadsinformatiesysteem, lijst van ingekomen stukken.

Als optie voor behandeling van een bestemmingsplan in twee commissievergaderingen wordt meegegeven, net als eerder is toegepast, de eerste commissiebespreking op de maandagavond voor de raadsvergadering te plannen en de tweede bespreking in de daarop volgende reguliere commissie Fysiek Domein.

Van burgerparticipatie een standaardwerkwijze maken. De participatie opnemen in het startdocument. Het startdocument gaat ter kennisname naar de raad. Hoe, op welke wijze, de participatie ingevuld wordt is aan de ambtelijke organisatie.

Nota van uitgangspunten kan ter kennisname naar de raad als het bestaand beleid betreft. (concreet als ter kennisname punt op de commissieagenda)
N.B. voor presidium: de ter kennisname punten op een andere wijze agenderen dan nu het geval is. (nu onder aan de agenda, na de sluiting. Voorstel: in de agenda bij de betreffende portefeuillehouder)
Indien in de Nota van uitgangspunten keuzes gemaakt (moeten) worden, dan ter vaststelling naar de raad.

Tweemaal per jaar (maart en september) één overzicht met de stand van zaken van alle projecten/bestemmingsplannen in de vorm van een nieuwsbrief naar de raad.

Eén maal per jaar (gekoppeld aan de nieuwsbrief) een rondje (locatiebezoeken) langs de lopende projecten/bestemmingsplannen. Het organiseren van losse werkbezoeken blijft mogelijk.

Zodra project/bestemmingsplan naar de raad gaat, als bijlage bij het raadsvoorstel een overzicht voegen met daarin opgenomen de betrokkenheid van belanghebbenden met alle communicatie en participatie momenten.

Vervolg: Informatieve commissie op 12 december, commissie Fysiek Domein 9 januari 2018 en raadsvergadering 30 januari 2018.

MdJ
31-10-2017